

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

Що означають терміни РРО та електронний контрольно-касовий апарат?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу.

Відповідно до абзацу п'ятого ст. 2 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 265) реєстратор розрахункових операцій (далі – РРО) - пристрій або програмно-технічний комплекс, в якому реалізовані фіскальні функції і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів та з приймання готівки для виконання платіжних операцій. До РРО належать: електронний контрольно-касовий апарат, електронний контрольно-касовий реєстратор, вбудований електронний контрольно-касовий реєстратор, комп’ютерно-касова система, електронний таксометр, автомат з продажу товарів (послуг) тощо.

Електронний контрольно-касовий апарат – РРО, який додатково забезпечує попереднє програмування найменування і ціни товарів (послуг) та облік їх кількості, друкування розрахункових та інших звітних документів. У Законі № 265 до електронних контрольно-касових апаратів відносяться також торговельні автомати або інше подібне устаткування, що призначено для операцій з продажу товарів (послуг) без видачі покупцю чека, іншого звітного документа за готівкові кошти чи їх замінники – жетони, картки платіжних систем або інші замінники грошей, без участі фізичної особи, яка контролює здійснення оплати таких товарів (послуг) (абзац сьомий ст. 2 Закону № 265).

Особливості подання звітності

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до п. 49.1 ст. 49 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податкова декларація подається за звітний період в установлені ПКУ строки контролюючому органу, в якому перебуває на обліку платник податків.

Згідно з абзацами першим та другим п. 50.1 ст. 50 ПКУ у разі якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ) платник податків самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених ст. 50 ПКУ), він зобов’язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації за формулою чинного на час подання уточнюючого розрахунку.

Платник податків має право не подавати такий розрахунок, якщо відповідні уточнені показники зазначаються ним у складі податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявлені.

Якщо після подачі декларації за звітний період платник подає нову декларацію з виправленими показниками до закінчення граничного строку подання декларації за такий самий звітний період або подає у наступних податкових періодах уточнюючу декларацію внаслідок виконання вимог п. 169.4 ст. 169 ПКУ, то штрафи, визначені у п. 50.1 ст. 50 ПКУ, не застосовуються (абзац сьомий п. 50.1 ст. 50 ПКУ).

Пунктом 1 підрозд. 1 розд. IV Порядку ведення податковими органами оперативного обліку податків, зборів, платежів та єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.01.2021 № 5 (далі – Порядок № 5), визначено, що первинні показники, які відображаються у підсистемі, що забезпечує обробку звітності та платежів, є показниками форм, зокрема, податкової звітності (далі – Документ звітності).

Відповідно до п. 4 підрозд. 4 розд. IV Порядку № 5, якщо після подання Документа звітності платник подає до граничного строку подання новий Документ звітності із виправленими показниками, поданий раніше Документ звітності стає недіючим та отримує ознаку стану обробки «Історія подання».

Документи звітності зі статусом «Повністю введено», які набули ознаки стану обробки «Вважається неподаним», «Історія подання», «Видалений», після настання граничного строку сплати грошового зобов’язання за такими Документами звітності, автоматично обробляються інформаційною системою в частині виключення з обліку раніше рознесеніх до інтегрованих карток платника сум грошових зобов’язань. Вказане виключення проводиться датою отримання такої ознаки стану обробки та з використанням відповідних облікових показників (операций).

Крім того, ознаку стану обробки «Історія подання» отримують Документи звітності, щодо яких за рішенням суду або підрозділів податкового органу вищого рівня, відповідальних за адміністрування платежів, у підсистемі, що забезпечує обробку податкової звітності та платежів, передбачено скасування реєстрації (ідентифікацію недіючими).

Враховуючи зазначене, Документ звітності подається з ознакою:

«Звітний» – за відповідний базовий звітний (податковий) період у встановлені ПКУ строки для такого подання або з порушенням термінів подання;

«Новий звітний» – до закінчення граничного строку подання Документу звітності за такий самий звітний період з виправленими показниками після поданого Документа звітності з ознакою «Звітний»;

«Уточнюючий» – після граничного терміну подання Документу звітності за такий самий звітний період (з урахуванням строків давності) при виправленні показників поданого Документу звітності.

До уваги платників ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області щодо, в якому звітному періоді контрагент (покупець) платника ПДВ (постачальника) має право на віднесення до податкового кредиту сум ПДВ за операціями з придбання товарів/послуг, здійснених до переходу постачальника на спрощену систему з особливостями оподаткування та зареєстрованими в ЄРПН після відновлення реєстрації постачальника платником ПДВ, якщо постачальник не зареєстрував в ЄРПН такі податкові накладні протягом 60 календарних днів з дня відновлення реєстрації платником ПДВ, повідомляє.

Покупець втрачає право на податковий кредит, сформований на підставі первинних документів за відповідними операціями з придбання товарів/послуг у такого постачальника. Такий податковий кредит має бути зменшений шляхом подання уточнюючих розрахунків до податкових декларацій з ПДВ за відповідні звітні періоди. Право на такий податковий кредит поновлюється у періоді, коли відповідні податкові накладні будуть зареєстровані в ЄРПН постачальником – особою, реєстрація платником ПДВ якого відновлена.

Особливості складання податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Декларація) заповнюється з урахуванням приміток, які містяться у самій формі Декларації та додатків до неї, що затвердженні наказом Міністерства фінансів України від 10 квітня 2015 року № 408 (із змінами).

Так, у разі набуття права на об'єкт нерухомого майна протягом календарного року або ж декларування таких об'єктів за попередні звітні роки, розмір мінімальної заробітної плати зазначається в Декларації виключно у розмірі, який встановлено на 01 січня звітного (податкового) року, а не на момент складання (подання) Декларації платником податків.

Трудовий договір з нефіксованим робочим часом!

Статтею 21¹ Кодексу законів про працю в Україні, трудовий договір з нефіксованим робочим часом – це особливий вид трудового договору, умовами якого не встановлено конкретний час виконання роботи, обов'язок працівника виконувати яку виникає виключно у разі надання роботодавцем передбаченої цим трудовим договором роботи без гарантування того, що така робота буде надаватися постійно, але з дотриманням умов оплати праці, передбачених цією статтею.

Роботодавець самостійно визначає необхідність та час заłatwлення працівника до роботи, обсяг роботи та в передбачений трудовим договором строк погоджує з працівником режим роботи та тривалість робочого часу, необхідного для виконання відповідної роботи. При цьому повинні дотримуватися вимоги законодавства щодо тривалості робочого часу та часу відпочинку.

Кількість трудових договорів з нефіксованим робочим часом у одного роботодавця не може перевищувати 10 відсотків загальної кількості трудових договорів, стороною яких є цей роботодавець.

Заробітна плата виплачується працівникові, який виконує роботу на підставі трудового договору з нефіксованим робочим часом, за фактично відпрацьований час.

Працівник, який відпрацював на умовах трудового договору з нефіксованим робочим часом понад 12 місяців, має право звертатися до роботодавця з вимогою укладення строкового або безстрокового трудового договору на умовах загальновстановленого у роботодавця графіка роботи з відповідною оплатою праці.

Видача споживачам фальсифікованих чеків

Управлінням податкового аудиту ГУ ДПС на території смт. Царичанка проведено фактичну перевірку АЗС, де здійснє господарську діяльність фізична особа – підприємець (далі – ФОП).

Відповідно до норм податкового законодавства працівниками відділу фактичних перевірок ГУ ДПС проведено контрольно-розрахункову операцію, за результатами якої отримано розрахунковий документ (чек). Фіiscalні чеки та щоденні звіти (Z-звіти) РРО/ПРРО є обов'язковою звітністю суб'єктів господарювання.

В результаті перевірки наявності виданого документа в реєстрі ДПС «Пошук фіiscalного чека», встановлено, що розрахунковий документ, який виданий під час здійснення контрольно-розрахункової операції, в базі ДПС відсутній.

Таким чином, фактичною перевіркою встановлено факт видачі споживачам на перевірюємій АЗС розрахункових документів які відсутні або не збережені в фіiscalній пам'яті РРО та подання суб'єктом господарювання до податкової служби спотвореної звітності яка не відповідала дійсним (реальним) обсягам продажу палива.

За результатами даної фактичної перевірки ФОПу нараховано штрафні санкції у розмірі 1,3 млн гривень.

ГУ ДПС звертає увагу платників, які здійснюють розрахункові операції, на безумовне дотримання вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

Визначення об'єкта оподаткування ПДФО

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що для резидента об'єктом оподаткування ПДФО є:

- загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід;
- доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання);
- іноземні доходи – доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Для нерезидента об'єктом оподаткування ПДФО є:

- загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні;
- доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання).

Благодійник – фізична особа, який внесений до реєстру, зобов'язаний зберігати документи, які підтверджують надання благодійної допомоги

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством. Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені вищезазначеним абзацом. При цьому первинним документом вважається документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення.

Норми визначені п. 44.1 ст. 44 Податкового кодексу України, ст. 1 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні із мінами.

Які підстави анулювання ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, тютюновими виробами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до ст. 15 Закону України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистиллятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» зі змінами і доповненнями (далі – Закон № 481), ліцензія на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, тютюновими виробами або рідинами, що використовуються в електронних сигаретах анулюється шляхом прийняття органом, який видав ліцензію, відповідного розпорядження на підставі:

- заяви суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво);
- рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво);
- несплати чергового платежу за ліцензію;
- встановлення факту незаконного використання суб'єктом господарювання (у тому числі іноземним суб'єктом господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) марок акцизного податку (стосовно імпортерів);
- встановлення факту торгівлі суб'єктом господарювання (у тому числі іноземним суб'єктом господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) алкогольними напоями, тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, без марок акцизного податку;
- рішення суду про встановлення факту переміщення суб'єктом господарювання (у тому числі іноземним суб'єктом господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, поза митним контролем;
- порушення вимог ст. 15 прим. 3 Закону № 481 щодо продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, особам, які не досягли 18 років, або у не визначених для цього місцях;
- отримання від уповноважених органів інформації, що документи, копії яких подані разом із заявою на отримання ліцензії, не видавалися / не погоджувалися такими органами;
- встановлення факту подання заявником недостовірних даних у документах, поданих разом із заявою на отримання ліцензії;
- встановлення факту здійснення роздрібної торгівлі через реєстратори розрахункових операцій (книги обліку розрахункових операцій), не зазначені в ліцензії;

- акта про встановлення факту відсутності суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) за місцем провадження діяльності, яка підлягає ліцензуванню. До такого акта долучається мультимедійна інформація щодо фіксації зазначеного факту технічними приладами та/або технічними засобами, що здійснюють або мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису чи звукозапису, та/або засобами фото-, кінозйомки, відеозапису чи звукозапису;
- порушення термінів звернення до органу ліцензування щодо зміни відомостей, зазначених у виданій суб'єкту господарювання (у тому числі іноземному суб'єкту господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) ліцензії;
- акта, що засвідчує факт відмови суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) та/або його посадових (службових) осіб без законних підстав у допуску уповноважених представників контролюючого органу до проведення перевірки, складеного відповідно до вимог п. 81.2 ст. 81 Податкового кодексу України. До такого акта долучається мультимедійна інформація щодо фіксації зазначеного факту технічними приладами та/або технічними засобами, що здійснюють або мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису чи звукозапису, та/або засобами фото-, кінозйомки, відеозапису чи звукозапису;
- рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію указом Президента України про застосування до суб'єкта господарювання санкцій, передбачених пунктом 6 частини першої статті 4 Закону України від 14 серпня 2014 року № 1644-VII «Про санкції».

Ліцензія анулюється та вважається недійсною з моменту одержання суб'єктом господарювання (у тому числі іноземним суб'єктом господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) розпорядження про її анулювання в електронній формі засобами електронного зв'язку.

Згідно з ст. 18 Закону № 481 ліцензії, за якими до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України або за наявності обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин) не сплачено черговий платіж та/або закінчився термін їх дії вважаються діючими.

Обов'язки щодо сплати чергових платежів/дії щодо продовження ліцензії мають бути виконані суб'єктом господарювання протягом 30 днів, наступних за днем припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану в Україні.

Не уклали трудовий договір із найманим працівником? Будьте готові сплатити штраф!

Державна податкова служба України нагадує платникам податків, що одним із напрямів діяльності податкової служби є здійснення контролю за дотриманням роботодавцями законодавства щодо укладення трудових договорів та оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами).

Трудовий договір – це документ, який регулює відносини між працівником і роботодавцем. Він визначає права і обов'язки обох сторін, умови праці, заробітну плату, термін дії, порядок зміни і розірвання.

Згідно зі ст. 24 Кодексу законів про працю України (зі змінами) (далі – КЗпПУ), працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням роботодавця, та повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідальність юридичних та фізичних осіб – підприємців, які використовують найману працю, передбачена частиною другою ст. 265 КЗпПУ.

Таким чином, виявлений органом ДПС в ході проведення фактичної перевірки факт не оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) є достатньою підставою для накладення на суб'єкта господарювання штрафу, визначеного частиною другою ст. 265 КЗпПУ.

За результатами розгляду матеріалів фактичних перевірок Держпрацею у 2023 році застосовано штрафних санкцій на загальну суму 23,8 млн грн та винесено 406 попереджень платникам податків.

Оформлення трудових відносин роботодавцями з найманими працівниками – це забезпечення соціальних гарантій громадян та надходжень до бюджету.

Електронні сервіси ДПС – зручний формат комунікацій з платниками

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що для оперативних і зручних комунікацій з платниками ДПС України пропонуються та запроваджуються нові електронні сервіси.

Так, платники мають можливість ознайомитись з інформаційно – презентаційними матеріалами стосовно роботи мобільного застосунку «Моя податкова», які знаходяться за посиланням <https://tax.gov.ua/mobilnyi-zastosunok-moya-podatkova/>, стосовно роботи Е-кабінету – <https://tax.gov.ua/baneryi/onlayn-navchannya/e-kabinet/>.

Чи зупиняється на період дії воєнного стану перебіг строку для включення сум ПДВ до податкового кредиту на підставі отриманих та зареєстрованих ПН/РК в ЄРПН після 01.08.2023?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до п. 198.6 ст. 198 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) у разі, якщо платник податку не включив у відповідному звітному періоді до податкового кредиту суму податку на додану вартість на підставі отриманих податкових

накладних/розрахунків коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів з дати складення податкової накладної/розрахунку коригування.

Суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, зазначені в податкових накладних/розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН з порушенням строку реєстрації, включаються до податкового кредиту за звітний податковий період, в якому зареєстровано податкові накладні/розрахунки коригування до таких податкових накладних в ЄРПН, але не пізніше ніж через 365 календарних днів з дати складення податкових накладних/розрахунків коригування до таких податкових накладних.

Платники податку, які застосовують касовий метод податкового обліку, суми податку, зазначені в податкових накладних/розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН, та не включені до податкового кредиту протягом періоду 365 календарних днів з дати складення таких податкових накладних/розрахунків коригування до таких податкових накладних у зв'язку з відсутністю фактів списання коштів з рахунку платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг (видачі з каси) або надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів/послуг, мають право на включення таких сум до податкового кредиту у звітному податковому періоді, в якому відбулося списання коштів з рахунку платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг (видачі з каси) платника податку або надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів/послуг, але не пізніше ніж через 60 календарних днів з дати такого списання, надання інших видів компенсацій.

Пунктом 80 підрозд. 2 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ передбачено окремі терміни включення до податкового кредиту сум ПДВ за зареєстрованими в ЄРПН податковими накладними, які були складені до 01.01.2022 та не включені до податкового кредиту до зазначененої дати.

Відповідно до п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ тимчасово, до 01 серпня 2023 року, для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, крім:

- дотримання строків реєстрації податкових накладних, розрахунків коригування до них в ЄРПН, подання звітності та/або документів (повідомлень), у тому числі передбачених ст.ст. 39 та 39 прим. 2, п. 46.2 ст. 46 ПКУ, сплати податків та зборів платниками податків;
- строків проведення камеральних перевірок, оформлення їх результатів у порядку, визначеному ст. 86 ПКУ, подання скарги на податкове повідомлення-рішення за результатами камеральної перевірки, прийняття рішення за результатом її розгляду, нарахування пені;
- строків проведення фактичних та документальних позапланових перевірок, оформлення їх результатів у порядку, визначеному ст. 86 ПКУ, подання скарги на податкове повідомлення-рішення, рішення про застосування фінансових санкцій за результатами документальної позапланової перевірки або фактичної перевірки та прийняття рішення за результатами їх розгляду, адміністративного арешту майна за результатами документальної позапланової перевірки або фактичної перевірки;
- строків здійснення заходів з погашення податкового боргу платників податків – суб’єктів господарювання, які мають можливість своєчасно виконувати податкові обов’язки, передбачені ст.ст. 59 – 60, 87 – 101 ПКУ, та/або визначення грошових зобов’язань згідно із ст. 116 ПКУ;
- строків подання та розгляду скарг на рішення про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН, передбачених п.п. 56.23.3 п. 56.23 ст. 56 ПКУ.

Пункт 102.9 ст. 102 ПКУ, що встановлює окремі особливості зупинення перебігу строків, діяв до 01.08.2023.

Тому перебіг строків для формування податкового кредиту, визначених п. 198.6 ст. 198 та п. 80 підрозд. 2 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ, відновлюється з 01.08.2023.

Строк на включення до податкового кредиту сум ПДВ (за зареєстрованими в ЄРПН податковими накладними/розрахунками коригування, у тому числі складеними до введення воєнного стану на території України), встановлений п. 198.6 ст. 198 та п. 80 підрозд. 2 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ, починаючи з 01.08.2023 продовжується на ту кількість днів, протягом яких платник податку мав право на включення сум ПДВ до податкового кредиту, які припадають на період починаючи з дати введення воєнного стану на території України і до 01.08.2023.

Щодо врахування ПДФО та ВЗ при визначенні МПЗ у разі сплати орендної плати за земельну ділянку у розмірі більшому, ніж передбачено у договорі

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє наступне.

Згідно з договором оренди орендна плата складає 8 відсотків нормативної грошової оцінки земельної ділянки. Наказом керівника у 2023 році вирішено виплатити орендодавцям орендну плату у розмірі 12 НГО. Чи будуть податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) та військовий збір (ВЗ), сплачені з такої орендної плати в повному обсязі, враховуватися у зменшення мінімального податкового зобов’язання) МПЗ?

У разі якщо відповідно до наказу по підприємству здійснюється виплата орендної плати орендодавцям – фізичним особам за передані ними в користування платнику МПЗ земельні ділянки у розмірі, більшому ніж передбачено відповідним договором оренди, і при цьому вся така виплата відображена в реєстрах бухгалтерського обліку, оподатковується та відображається у звітності за правилами, встановленими для орендної плати, то сплачені з неї суми ПДФО та ВЗ можуть бути враховані під час визначення МПЗ. Більше відповідей на запитання щодо визначення МПЗ – на вебпорталі ДПС України за посиланням - <https://tax.gov.ua/baneryi/onlayn-navchannya/ediniy-podatok/yuridichni-osobi/ediniy-podatok-dlya-platnikiv-chetvertoi-grupi/osoblivosti/726800.html>

Екологічний податок: підстави не нараховувати та не сплачувати у 2022 та 2023 роках

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.12.2022 за № 1668/39004 (далі – Наказ), затверджено перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією (далі – Перелік територій), який використовується для визначення територій активних бойових дій або тимчасово окупованих російською федерацією (далі – Території) у тому числі при справлянні екологічного податку.

Наказом затверджено Перелік територій, де:

розділ I – території, на яких ведуться (велися) бойові дії, що включає дві частини:

території можливих бойових дій (частина перша);

території активний бойових дій (частина друга);

розділ II – тимчасово окуповані російською федерацією території України.

Таким чином, для цілей справляння екологічного податку застосовується частина 2 розділу I щодо територій активний бойових дій та розділ II Наказу щодо тимчасово окупованих російською федерацією територій України.

Підпунктом 69.16 пункту 69 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – Кодекс) встановлено, що за період з 1 січня 2022 року по 31 грудня 2022 року не нараховується та не сплачується екологічний податок за об'єкти оподаткування, розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України, які включені Наказом до Переліку територій.

Право не нараховувати та не сплачувати екологічний податок

за період з 1 січня 2023 року

У 2023 році, починаючи з 1 січня, не нараховується та не сплачується екологічний податок за об'єкти оподаткування, що виникають на:

Територіях, включених до Переліку територій;

земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами, або які були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами.

Таке право припиняється з першого числа місяця, що настає після дати, зазначеної у колонці «Дата завершення бойових дій» відповідного Переліку територій Наказу на Територіях.

Право не нараховувати та не сплачувати екологічний податок платникам за об'єкти оподаткування, що розташовані на земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами, починається з першого числа місяця, що настає за місяцем, в якому завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території (у тому числі якщо дата початку обстеження небезпечної території операторами протимінної діяльності настає після дати завершення бойових дій або тимчасової окупації на відповідній території) та завершується останнім числом місяця, в якому такі земельні ділянки визнані придатними для використання.

Період, коли земельні ділянки вважаються потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами, визначається як період, що починається з першого числа місяця, на який припадає дата прийняття рішення органу місцевого самоврядування – сільською, селищною, міською радою, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією (далі – Орган) про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та зборів на підставі заяви платника податків та завершується останнім числом місяця, на який припадає одна із наведених нижче дат:

останній день строку, на який надано пільгу зі сплати місцевих податків та/або зборів відповідно до прийнятого рішення (у тому числі з урахуванням змін, внесених до такого рішення);

дата скасування відповідного рішення;

дата початку обстеження земельної ділянки операторами протимінної діяльності чи визнання земельної ділянки придатною для використання,

в залежності, яка з них настає раніше.

При цьому ненарахування та несплата екологічного податку платником за об'єкти оподаткування, що виникають на ділянках, забруднених вибухонебезпечними предметами, або які були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами відбувається у разі обов'язкового виконання двох умов:

1) подання до Органу заяви про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами

2) прийняття таким Органом рішення про звільнення від справляння плати за землю за земельну ділянку, зазначену у такій заяви.

Оскільки Податковим кодексом України (далі – Кодекс) встановлено, що земельною ділянкою є частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, цільовим (господарським) призначенням та з визначеними щодо неї правами (п.п. 14.1.74 п. 14.1 ст. 14 Кодексу), то рішення про визнання такої земельної ділянки потенційно забрудненою вибухонебезпечними предметами приймається виключно в частині сформованих земельних ділянок, які мають кадастрові номери.

Звертаємо увагу, що дія норми п. п. 69.16 п. 69 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу у 2022 та 2023 роках поширюється на платників податків, об'єкти та база оподаткування екологічним податком яких визначені підпунктами 242.1.1 – 242.1.3 та 242.1.5 п. 242.1 ст. 242 Кодексу.

Виїжджаєте за кордон на постійне місце проживання – подайте податкову декларацію про майновий стан і доходи!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до п. 179.3 ст. 179 Податкового кодексу України платники податку на доходи фізичних осіб (далі – податок) – резиденти, які виїжджають за кордон на постійне місце проживання, зобов'язані подати до контролюючого органу податкову декларацію про майновий стан і доходи (далі – податкова декларація) не пізніше 60 календарних днів, що передують виїзду.

Контролюючий орган протягом 30 календарних днів після надходження податкової декларації зобов'язаний перевірити визначене податкове зобов'язання, сплату належної суми податку і видати довідку про таку сплату та про відсутність податкових зобов'язань з цього податку, що подається до органів митного контролю під час перетину митного кордону і є підставою для проведення митних процедур.

Форма такої довідки встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Порядок застосування цього пункту визначається Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1243 «Про затвердження Порядку видачі довідки про сплату податку на доходи фізичних осіб платником податку – резидентом, який виїжджає за кордон на постійне місце проживання, та про відсутність податкових зобов'язань з такого податку»).

Права та обов'язки платників податків

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що статтею 67 Конституції України визначено: кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулює Податковий кодекс України, який, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства (стаття 1 Податкового кодексу України).

Податковим кодексом України (Кодекс) встановлено принципи, на яких ґрунтуються податкове законодавство України, зокрема, загальність оподаткування – кожна особа зобов'язана сплачувати встановлені цим Кодексом, законами з питань митної справи податки та збори, платником яких вона є згідно з положеннями цього Кодексу.

Відповідно до статті 15 Податкового кодексу України платниками податків визнаються фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з цим Кодексом.

Обов'язки платника податків визначено статтею 16 Податкового кодексу України.

Платник податків зобов'язаний:

- стати на облік у контролюючих органах в порядку, встановленому законодавством України;
- вести в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів;
- подавати до контролюючих органів у порядку, встановленому податковим та митним законодавством, декларації, звітність та інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків та зборів;
- сплачувати податки та збори в строки та у розмірах, встановлених цим Кодексом та законами з питань митної справи;
- подавати на належним чином оформлену письмову вимогу контролюючих органів (у випадках, визначених законодавством) документи з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, фінансову звітність, інші документи, пов'язані з обчисленням та сплатою податків та зборів. У письмовій вимозі обов'язково зазначаються конкретний перелік документів, які повинен надати платник податків, та підстави для їх надання;
- подавати контролюючим органам інформацію, відомості про суми коштів, не сплачених до бюджету в зв'язку з отриманням податкових пільг (суми отриманих пільг) та напрями їх використання (щодо умовних

- податкових пільг – пільг, що надаються за умови використання коштів, вивільнених у суб'єкта господарювання внаслідок надання пільги, у визначеному державою порядку);
- подавати контролюючим органам інформацію в порядку, у строки та в обсягах, встановлених податковим законодавством;
  - виконувати законні вимоги контролюючих органів щодо усунення виявлених порушень законів з питань оподаткування та митної справи і підписувати акти (довідки) про проведення перевірки;
  - не перешкоджати законній діяльності посадової особи контролюючого органу під час виконання нею службових обов'язків та виконувати законні вимоги такої посадової особи;
  - повідомляти контролюючим органам за місцем обліку такого платника про його ліквідацію або реорганізацію протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення (крім випадків, коли обов'язок здійснювати таке повідомлення покладено законом на орган державної реєстрації);
  - повідомляти контролюючі органи про зміну місцезнаходження юридичної особи та зміну місця проживання фізичної особи – підприємця;
  - забезпечувати збереження документів, пов'язаних з виконанням податкового обов'язку, протягом строків, встановлених цим Кодексом;
  - допускати посадових осіб контролюючого органу під час проведення ними перевірок до обстеження приміщень, територій (крім житла громадян), що використовуються для одержання доходів чи пов'язані з утриманням об'єктів оподаткування, а також для проведення перевірок з питань обчислення і сплати податків та зборів у випадках, встановлених цим Кодексом;
  - використовувати електронний кабінет для листування з контролюючими органами в електронній формі у разі подання звітності в електронній формі, а також після проходження електронної ідентифікації он-лайн в електронному кабінеті, крім платників податків, які відмовилися від використання електронного кабінету в порядку, встановленому цим Кодексом, та платників податків, які не визначили спосіб взаємодії із контролюючим органом;
  - забезпечувати надання посадовими (службовими) особами платника податку письмових пояснень на письмовий запит контролюючого органу з питань, що стосуються предмета перевірки, та їх документального підтвердження;
  - визначати, змінювати уповноважених осіб платника податків, які мають право користуватися електронним кабінетом, зокрема щодо підписання, подання, отримання ними документів та інформації через електронний кабінет, та визначати їхні повноваження.

Права платників податків визначено статтею 17 Податкового кодексу України.

Платник податків має право:

- безоплатно отримувати у контролюючих органах, у тому числі і через мережу Інтернет, інформацію про податки та збори і нормативно-правові акти, що їх регулюють, порядок обліку та сплати податків та зборів, права та обов'язки платників податків, повноваження контролюючих органів та їх посадових осіб щодо здійснення податкового контролю;
- представляти свої інтереси в контролюючих органах самостійно, через податкового агента або уповноваженого представника;
- обирати самостійно, якщо інше не встановлено цим Кодексом, метод ведення обліку доходів і витрат;
- користуватися податковими пільгами за наявності підстав у порядку, встановленому цим Кодексом;
- одержувати відстрочення, розстрочення сплати податків або податковий кредит в порядку і на умовах, встановлених цим Кодексом;
- бути присутнім під час проведення перевірок та надавати пояснення з питань, що виникають під час таких перевірок, та за власною ініціативою пояснення з питань, що не запитувалися контролюючим органом, ознайомлюватися та отримувати акти (довідки) перевірок, проведених контролюючими органами, перед підписанням актів (довідок) про проведення перевірки, у разі наявності зауважень щодо змісту (тексту) складених актів (довідок) підписувати їх із застереженням та подавати контролюючому органу письмові заперечення в порядку, встановленому цим Кодексом;
- оскаржувати в порядку, встановленому цим Кодексом, рішення, дії (бездіяльність) контролюючих органів (посадових осіб), у тому числі надану йому у паперовій або електронній формі індивідуальну податкову консультацію, яка йому надана, а також узагальнючу податкову консультацію;
- вимагати від контролюючих органів проведення перевірки відомостей та фактів, що можуть свідчити на користь платника податків;
- на нерозголошення контролюючим органом (посадовими особами) відомостей про такого платника без його письмової згоди та відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, державну, комерційну чи банківську таємницю та стали відомі під час виконання посадовими особами службових обов'язків, крім випадків, коли це прямо передбачено законами;
- на залік чи повернення надміру сплачених, а також надміру стягнутих сум податків та зборів, пені, штрафів у порядку, встановленому цим Кодексом;
- на повне відшкодування шкоди, заподіяної незаконними діями (бездіяльністю) контролюючих органів (їх посадових осіб), у встановленому законом порядку;
- самостійно обирати спосіб взаємодії з контролюючим органом в електронній формі через електронний кабінет, якщо інше не встановлено цим Кодексом;

- реалізовувати через електронний кабінет права та обов'язки, передбачені цим Кодексом та які можуть бути реалізовані в електронній формі засобами електронного зв'язку;
  - подавати декларацію та інші документи в паперовій формі у разі виникнення технічних та/або методологічних помилок чи технічного збою в роботі електронного кабінету (наявність помилки/збою має бути підтверджена технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету, або згідно з повідомленням на офіційному вебсайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або рішенням суду), якщо подання таких документів в електронній формі не є обов'язковим відповідно до цього Кодексу;
  - надавати за власною ініціативою письмові пояснення та/або документи щодо обставин, які підтверджують відсутність його вини у вчиненому податковому правопорушенні, в порядку, встановленому цим Кодексом;
  - відкрито застосовувати технічні прилади і технічні засоби, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засоби фото- і кінозйомки, відеозапису; відкрито здійснювати звукозапис, фото-, відеофіксацію (відеозйомку), накопичувати та використовувати таку мультимедійну інформацію (фото, відео-, звукозапис) під час проведення перевірок.
- Платник податку має також інші права, передбачені законом.

До уваги фізичних осіб – платників єдиного податку першої – третьої груп!

З 01.01.2024 відповідно до статей 7 та 8 Закону України від 09.11.2023 № 3460-IX «Про Державний бюджет України на 2024 рік» установлено місячні розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб у сумі 3028 грн та мінімальної заробітної плати – 7100 гривень.

Щодо обсягу доходу

Згідно з Податковим кодексом України (далі – ПКУ) граничний обсяг доходу для платників єдиного податку першої – третьої груп розраховується з урахуванням мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Отже, у 2024 році розмір доходу для фізичних осіб – платників єдиного податку не повинен перевищувати такі суми для:

першої групи платників єдиного податку – 1 185 700 грн;
другої групи платників єдиного податку – 5 921 400 грн;
третьої групи платників єдиного податку – 8 285 700 гривень.

Щодо ставок єдиного податку (загальні положення)

Згідно з п. 293.1 ст. 293 ПКУ ставки єдиного податку для платників **першої групи** встановлюються у **відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року** (далі – прожитковий мінімум), **другої групи – у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року** (далі – мінімальна заробітна плата).

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами для фізичних осіб – підприємців (далі – ФОП), які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

- 1) для першої групи платників єдиного податку – не більше 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;
- 2) для другої групи платників єдиного податку – не більше 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Отже, максимальний місячний розмір єдиного податку у 2024 році для ФОП – платників єдиного податку першої групи становить 302,80 грн, для платників єдиного податку другої групи – 1420,0 гривень.

Відповідно до п. 293.3 ст. 293 ПКУ відсоткова ставка єдиного податку для платників третьої групи встановлюється у розмірі:

- 1) 3 відсотки доходу – у разі сплати податку на додану вартість згідно з ПКУ;
- 2) 5 відсотків доходу – у разі включення податку на додану вартість до складу єдиного податку.

При цьому слід враховувати, що згідно з п. 293.4 ст. 293 ПКУ ставка єдиного податку встановлюється для платників єдиного податку першої – третьої групи (ФОП) у розмірі **15 відсотків**:

- 1) до суми перевищення обсягу доходу, визначеного у підпунктах 1, 2 і 3 п. 291.4 ст. 291 ПКУ;
- 2) до доходу, отриманого від провадження діяльності, не зазначеної у реєстрі платників єдиного податку, віднесеного до першої або другої групи;
- 3) до доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж зазначений у главі 1 розділу XIV ПКУ;
- 4) до доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосовувати спрощену систему оподаткування;
- 5) до доходу, отриманого платниками першої або другої групи від провадження діяльності, яка не передбачена у підпунктах 1 або 2 п. 291.4 ст. 291 ПКУ відповідно.

Чи сплачують єдиний внесок за себе ФОП, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та члени фермерського господарства у період воєнного стану в Україні?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до частини першої ст. 4 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 2464) платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) є:

- фізичні особи – підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування (крім електронних резидентів (e-резидентів) (п. 4 частини першої ст. 4 Закону № 2464);

- фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, а саме наукову, літературну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності (п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464);

- члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах (п. 5 прим. 1 частини першої ст. 4 Закону № 2464).

Згідно з абзацом першим п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 єдиний внесок нараховується для платників, зазначених у пунктах 4 (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування (крім електронних резидентів (e-резидентів)), 5 та 5 прим. 1 частини першої ст. 4 Закону № 2464, - на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страховогого внеску за місяць, у якому отримано дохід (прибуток).

У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному періоді або окремому місяці звітного періоду, такий платник має право самостійно визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом № 2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страховогого внеску (абзац другий п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464).

Для платників, зазначених у п. 4 частини першої ст. 4 Закону № 2464, які обрали спрощену систему оподаткування, єдиний внесок нараховується на суми, що визначаються такими платниками самостійно для себе, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом № 2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страховогого внеску (п. 3 частини першої ст. 7 Закону № 2464).

Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дій норм на період дії воєнного стану» внесені зміни до розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464.

Так, згідно з абзацом першим п. 9 прим. 19 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464 тимчасово, з 01 березня 2022 року до припинення або скасування воєнного стану в Україні та протягом дванадцяти місяців після припинення або скасування воєнного стану, особи, зазначені у пп. 4, 5 та 5 прим. 1 частини першої ст. 4 Закону № 2464, мають право не нараховувати, не обчислювати та не сплачувати єдиний внесок за себе. При цьому положення абзацу другого п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 щодо таких періодів для таких осіб не застосовується.

При цьому такими особами розрахунок єдиного внеску у складі податкової декларації не заповнюється за період, в якому відповідно до абзацу першого п. 9 прим. 19 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464 єдиний внесок не нараховувався, не обчислювався та не сплачувався (абзац другий п. 9 прим. 19 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464).

Крім того, Законом України 26 січня 2022 року № 2010-IX «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей», який набрав чинності 19.11.2022, внесені зміни до п. 9 прим. 8 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464, абзацом першим якого встановлено, що платники єдиного внеску, визначені ст. 4 Закону № 2464, з числа осіб, стосовно яких згідно із Законом України від 26 січня 2022 року № 2010-IX «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей» встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, якщо вони не є роботодавцями, звільняються за заявою члена сім'ї або платника єдиного внеску, після їх звільнення та/або після закінчення їх лікування (реабілітації) від виконання обов'язків, визначених частиною другою ст. 6 Закону № 2464, сплати недоїмки з єдиного внеску, пені та штрафів за її несплату на весь період позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та протягом шести місяців після їх звільнення.

Заява платником єдиного внеску подається протягом 90 днів після його звільнення (абзац другий п. 9 прим. 8 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464).

Якщо платник єдиного внеску перебуває на лікуванні (реабілітації) після звільнення, заява подається протягом 90 днів після закінчення його лікування (реабілітації) (абзац третій п. 9 прим. 8 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464).

Термін перебування на лікуванні (реабіліації) підтверджується відповідною довідкою (випискою) установи, в якій проводилося лікування (реабілітація) такої особи (абзац четвертий п. 9 прим. 8 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464).

За осіб, визначених абзацом першим п. 9 прим. 8 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464, єдиний внесок за весь період позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та протягом шести місяців після їх звільнення сплачується у розмірі, порядку і строки, визначені Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів державного бюджету. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску (абзац п'ятий п. 9 прим. 8 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 2464).

До уваги волонтерів!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що заява про включення/внесення змін до Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації (далі – Заява) може бути подана у паперовій або в електронній формі.

Так, Заява у паперовій формі може бути подана особисто, поштою або через уповноважену особу (представника):

- благодійником особисто – до будь-якого контролюючого органу з пред'явленням паспорта;
- представником – до контролюючого органу за місцем проживання фізичної особи – благодійника, за наявності документа, що посвідчує особу такого представника, та документа, що посвідчує особу довірителя, або його ксерокопії (з чітким зображенням), а також довіреності, засвідченої нотаріально, на проведення відповідних дій (після пред'явлення повертається) та її копії;
- поштою – до контролюючого органу за місцем проживання фізичної особи – благодійника, підпис фізичної особи – благодійника на заявлі має бути завірений нотаріально.

Заява у електронній формі може бути подана через Електронний кабінет.

Скористатись зазначеним сервісом зможуть особи, які ідентифіковані за особистим ключем, виданим будь-яким кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг.

Для заповнення та подання заяви після ідентифікації та входу до приватної частини ЕК необхідно перейти у режим ЕК «Для громадян» підрежим «Заява для волонтерів» або пройти за маршрутом «Додатково / Введення звітності / Створити» та обрати форму з кодом f1308302.

Після заповнення заяви здійснити перевірку, зберегти, підписати і відправити.

Електронна форма заяви (f1308302) для розробників програмного забезпечення розміщена за посиланням https://tax.gov.ua/data/material/000/006/58768/Forms_servis_fiz.htm

Деякі особливості розрахунку єдиного податку платником четвертої групи

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Підприємство – платник єдиного податку четвертої групи знаходиться на території активних бойових дій.

При поданні уточнюючої декларації за 2022 рік, як розрахувати суму єдиного податку за січень – лютий:

- виходячи із пропорції сплати, передбаченої підпунктом 295.9.2 пункту 295.9 статті 295 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), тобто 10 відсотків річної суми поділити на 3 місяці і помножити на 2 місяці;
- чи річну суму єдиного податку поділити на 365 днів і помножити на кількість днів за січень – лютий?

Платники єдиного податку четвертої групи самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 01 січня і не пізніше 20 лютого поточного року подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням платника податку та місцем розташування земельної ділянки податкову декларацію на поточний рік (*підпункт 295.9.1 пункту 295.9 статті 295 ПКУ*).

Сплачують податок щоквартально протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, у таких розмірах:

у I кварталі – 10 відсотків;

у II кварталі – 10 відсотків;

у III кварталі – 50 відсотків;

у IV кварталі – 30 відсотків (*підпункт 295.9.2 пункту 295.9 статті 295 ПКУ*).

Враховуючи зазначене, у разі подання уточнюючого розрахунку за 2022 рік для розрахунку єдиного податку за січень – лютий 2022 року необхідно всю річну суму єдиного податку поділити на 12 місяців та помножити на 2 місяці.

Надання благодійної допомоги внутрішньо переміщеним особам: що зі статусом неприбутковості?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану на території України не вважається порушенням вимог п. 133.4 ст. 133 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) щодо передування організації у статусі неприбуткової організації здійснення такою неприбутковою організацією передачі майна, надання послуг, благодійної допомоги, використання доходів (прибутків) для фінансування видатків, не пов’язаних з реалізацією мети та напрямів діяльності,

передбачених її установчими документами, на цілі, що визначені п. 63 підрозділу 4 розділу ХХ «Перехідні положення» ПКУ.

Тож надання неприбутковими організаціями під час дії воєнного стану благодійної допомоги фізичним особам, які не є засновниками, учасниками таких організацій або пов'язаними з ними особами та які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або вимушено залишили місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах та, в тому числі, взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад, не спричиняє виникнення підстав для втрати відповідними організаціями статусу неприбутковості.

Нагадаємо, що згідно з п. 63 підрозділу 4 розділу ХХ «Перехідні положення» ПКУ, на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану не вважається порушенням вимог п. 133.4 ст. 133 ПКУ передача майна, надання послуг неприбутковою організацією, використання доходів (прибутків) неприбуткової організації для фінансування видатків, не пов'язаних з реалізацією мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, за умови, що такі послуги, майно добровільно перераховані (надані, передані) Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони держави, а також на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту та/або закладам охорони здоров'я державної, комунальної власності, та/або структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, та/або грошові кошти, перераховані на спеціальні рахунки, відкриті Національним банком України для збору коштів, та/або наданням благодійної допомоги фізичним особам, які не є засновниками, учасниками таких організацій або пов'язаними з ними особами та які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або вимушено залишили місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах та, в тому числі, взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад.

Сервіс «Пульс» Державної податкової служби України

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що сервіс «Пульс» приймає звернення фізичних осіб та суб'єктів господарювання (далі – Заявники) щодо неправомірних дій або бездіяльності працівників податкової служби, а також про можливі корупційні дії з їхнього боку (далі – Інформація).

Надати інформацію можна, здійснивши наступне:

Крок 1 Наберіть номер телефону [0800-501-007](tel:0800-501-007)

Крок 2 Прослухавши інтерактивний голосовий автовідповідач щоденно з 8:00 до 19:00, у п'ятницю з 8:00 до 18:00 (крім суботи та неділі) – послідовно оберіть напрямок «5» та натисніть «1».

Крок 3 Зачекайте з'єднання з працівником та залиште Інформацію.

При наданні Інформації назвіть своє прізвище, ім'я, по батькові (найменування суб'єкта господарювання), контактний телефон, місце проживання/реєстрації, а також прізвище, ім'я, по батькові та посаду працівника органу ДПС, з яким пов'язана подія, дата, місце і суть події, конкретні обставини, зауваження, прохання чи вимоги. Якщо Заявник не бажає називати своє прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання/реєстрації, Інформація реєструється як анонімна.

У разі звернення представника Заявника обов'язково надаються відомості стосовно його повноважень здійснювати представництво законних інтересів та ведення справ Заявника, пов'язаних із сплатою податків, на підставі закону або довіреності. Якщо представник Заявника не надає такі дані, Інформація на сервіс «Пульс» не приймається.

Крок 4 У неробочий час з 19.00 до 8.00, у п'ятницю з 18:00 (також у суботу та неділю) Інформацію можна залишити на інтерактивний автовідповідач.

Також її можна надіслати на електронну пошту idd@tax.gov.ua

Звертаємо увагу, що реєструючи звернення Ви даєте згоду на запис розмови технічними засобами та обробку і використання персональних даних згідно з законодавством.

Про результати розгляду Інформації Заявники повідомляються невідкладно або протягом 3 робочих днів. Якщо інформація потребує додаткового розгляду, то загальний термін її опрацювання може бути подовжено.

Не повідомляються Заявникам результати розгляду анонімної Інформації та повідомлень про наявність на вебпорталі/сайтах ДПС недостовірної/застарілої інформації; методологічних чи технічних проблем в роботі електронних сервісів, систем та відомості щодо мінімізації сплати податків, зборів, ЄВ що надходять електронною поштою.

Під час сплати податків і зборів з 01.12.2023 використовується виключно структурована форма призначення платіжної інструкції

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що 01 грудня 2023 року завершився перехідний період, протягом якого заповнення платниками податків реквізиту «Призначення платежу» під час сплати податків, зборів, інших платежів та єдиного внеску було можливе у неструктурному форматі. У разі здійснення платіжної операції на рахунки, відкриті в Казначействі, код ID НБУ якого відповідає значенню «8999998», інформація про призначення платежу платіжної інструкції з 01.12.2023 має зазначатися виключно у структурованій формі в блоці реквізитів «Структурована форма» («Structured») платіжної інструкції.

Додатково акцентуємо увагу на заповненні реквізитів для коректної ідентифікації платників податків та зборів, а саме:

- 1) під час сплати податків та зборів платником через касу та/або термінали самообслуговування надавач платіжних послуг під час формування pacs.008 повинен зазначити інформацію саме про платника податків у блоці реквізитів «**Фактичний платник**» («Ultimate Debtor»);
- 2) під час сплати податків та зборів юридичною особою за свої дочірні підрозділи надавач платіжних послуг під час формування pacs.008 у блоці реквізитів «**Фактичний платник**» («Ultimate Debtor») повинен зазначити інформацію саме про дочірню компанію як платника податків.

Правила заповнення реквізитів у блоці реквізитів «Фактичний платник» («Ultimate Debtor») повідомлення pacs.008 детально описано в документі «Система електронних платежів Національного банку України (шифр СЕР-4)». Загальні правила реалізації стандарту ISO 20022, спільні для всіх інструментів. Частина 2. Ідентифікація» та в «Специфікації повідомлення pacs.008 «Кредитовий переказ коштів клієнта на рівні агентів», які розміщені на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку <https://bank.gov.ua/ua/payments/project-iso20022>.

Національним банком України повідомлено, що дата впровадження (01 грудня 2023 року) виключно структурованої форми призначення платіжної інструкції під час сплати податків і зборів є кінцевою та такою, що змінюватись не буде.

Щодо показників середньої заробітної плати у відповідній галузі за регіонами, сформованих на основі показників за підсумками 2021 календарного року

Державною податковою службою України відповідно до підпункту 69.35² пункту 69 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України з урахуванням змін та доповнень, внесених Законом України від 09 листопада 2023 року № 3453-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо скасування мораторію на проведення податкових перевірок» оприлюднено інформацію щодо показників середньої заробітної плати у відповідній галузі за регіонами, сформованих на основі показників за підсумками 2021 календарного року.

З такою інформацією можна ознайомитись за посиланням:

<https://tax.gov.ua/diyalnist-/rezalt/737337.html>

Оподаткування ПДФО нерухомого майна, отриманого у подарунок, що перебуває у власності менше трьох років

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Відповідно до п. 172.10 ст. 172 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) продаж резидентами та нерезидентами успадкованого (отриманого в подарунок) об’єкта нерухомості, неподільного об’єкта незавершеного будівництва/майбутнього об’єкта нерухомості підлягає оподаткуванню згідно із положеннями ст. 172 ПКУ.

Відповідно до п. 172.1 ст. 172 ПКУ не оподатковується один раз протягом звітного податкового року, за умови перебування такого майна у власності платника податку більше трьох років, дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну):

- житлового будинку, квартири або їх частини, кімнати, садового (дачного) будинку (включаючи об’єкт незавершеного будівництва таких об’єктів, земельну ділянку, на якій розташовані такі об’єкти, а також господарсько-побутові споруди та будівлі, розташовані на такій земельній ділянці);
- земельної ділянки, що не перевищує норми безоплатної передачі, визначені ст. 121 Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III із змінами та доповненнями залежно від її призначення;
- земельної ділянки сільськогосподарського призначення, безпосередньо отриманої платником податку у власність у процесі приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій або приватизації земельних ділянок, що перебували у користуванні такого платника, або виділеної в натурі (на місцевості) власнику земельної частки (паю), а також таких земельних ділянок, отриманих платником податку у спадщину.

Умова щодо перебування такого майна у власності платника податку більше трьох років не поширюється на майно, отримане платником податку у спадщину.

Дохід від відчуження господарсько-побутових споруд, що розташовані на одній ділянці з житловим або садовим (дачним) будинком та продаються разом з ним для цілей оподаткування, окремо не визначається.

Разом з тим, згідно з абзацом першим п. 172.2 ст. 172 ПКУ дохід, отриманий платником податку від продажу протягом звітного (податкового) року другого об'єкта нерухомості (крім операцій з відчуження житлової нерухомості банками в порядку звернення стягнення за договорами іпотеки, що забезпечують кредит, наданий в іноземній валюті), із зазначених у п. 172.1 ст. 172 ПКУ, або від продажу об'єкта нерухомості, не зазначеного у п. 172.1 ст. 172 ПКУ, підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною п. 167.2 ст. 167 ПКУ (5 відсотків).

Відповідно до абзацу другого п. 172.2 ст. 172 ПКУ дохід, отриманий платником податку від продажу протягом звітного (податкового) року третього та наступних об'єктів нерухомості (крім операцій з відчуження житлової нерухомості банками в порядку звернення стягнення за договорами іпотеки, що забезпечують кредит, наданий в іноземній валюті), із зазначених у п. 172.1 ст. 172 ПКУ, або від продажу другого та наступних об'єктів нерухомості, не зазначеных у п. 172.1 ст. 172 ПКУ, підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною п. 167.1 ст. 167 ПКУ (18 відс.), крім випадків, якщо зазначене у абзаці другому п. 172.2 ст. 172 ПКУ майно отримано платником податку у спадщину.

Дохід, отриманий платником податків від продажу протягом звітного (податкового) року неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, подільного об'єкта незавершеного будівництва та від відступлення прав за договором купівлі-продажу неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, щодо якого сплачено частково ціну та зареєстровано обтяження речових прав на користь покупця, підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною п. 167.1 ст. 167 ПКУ (18 відс.), крім випадків, якщо зазначене у цьому абзаці майно, майнові права отримано платником податку у спадщину (абзац третій п. 172.2 ст. 172 ПКУ).

Дохід, отриманий платником податку від продажу протягом звітного (податкового) року третього та наступних об'єктів нерухомості у вигляді отриманих у спадщину об'єктів нерухомості, а також дохід від продажу протягом звітного (податкового) року неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, подільного об'єкта незавершеного будівництва та/або від відступлення прав за договором купівлі-продажу неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, щодо якого сплачено частково ціну та зареєстровано обтяження речових прав на користь покупця, за умови що таке майно, майнові права отримано платником податку у спадщину, підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною п. 167.2 ст. 167 ПКУ (5 відс.) (абзац четвертий п. 172.2 ст. 172 ПКУ).

Дохід від продажу об'єктів нерухомості, зазначених в абзаці другому п. 172.2 ст. 172 ПКУ, може бути зменшений на документально підтвердженні витрати на придбання об'єкта нерухомості, розташованого на території України (абзац п'ятий п. 172.2 ст. 172 ПКУ).

Дохід від продажу протягом звітного (податкового) року неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, подільного об'єкта незавершеного будівництва та від відступлення прав за договором купівлі-продажу неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, щодо якого сплачено частково ціну та зареєстровано обтяження речових прав на користь покупця, може бути зменшений на документально підтвердженні витрати на придбання такого об'єкта, майнових прав (абзац шостий п. 172.2 ст. 172 ПКУ).

Під витратами на придбання об'єкта нерухомості розуміються:

- а) кошти, сплачені платником податків як вартість цінних паперів, деривативів (деривативних контрактів) та майнових прав, погашення яких відбулося шляхом передачі об'єкта нерухомості (або його частини);
- б) кошти, передані в управління управителю фонду фінансування будівництва;
- в) витрати, понесені на придбання об'єкта нерухомості на етапі незавершеного будівництва;
- г) вартість об'єкта нерухомості, неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, переданого платнику податку у власність як оплата його частки у статутному капіталі господарського товариства при виході такого платника податків із складу учасників юридичної особи;
- і) вартість предмета іпотеки, за якою іпотекодержатель набув у власність предмет іпотеки;
- д) витрати на придбання об'єкта нерухомості на підставі договору купівлі-продажу, міни, у тому числі вартість майна, що було передано як компенсація за такими договорами;
- е) реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт нерухомості;
- е) вартість об'єкта нерухомості, що був задекларований особою як об'єкт декларування у порядку одноразового (спеціального) добровільного декларування, відповідно до підрозд. 9 прим. 4 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ;
- ж) вартість об'єкта нерухомості, неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, що був отриманий при ліквідації (припиненні) юридичної особи (у тому числі іноземної) або утворення без статусу юридичної особи (у тому числі іноземного) платником податків – акціонером (учасником, партнером, пайовиком, засновником, контролюючою особою);
- з) витрати, понесені на будівництво об'єкта нерухомості;
- и) витрати, понесені на придбання неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості;
- і) грошова сума, зазначена у житловому сертифікаті на придбання об'єкта житлової нерухомості, що був отриманий платником податку як компенсація за пошкоджений/знищений об'єкт нерухомого майна

відповідно до Закону України від 23 лютого 2023 року № 2923-IX «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищено внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України».

Об'єкт нерухомості, неподільний об'єкт незавершеного будівництва/майбутній об'єкт нерухомості, подарований платнику податку, вважається придбаним за вартістю, що дорівнює сумі державного мита, реєстраційного збору чи інших аналогічних платежів, податків та зборів, сплачених у зв'язку з таким даруванням.

Розрахунок зменшення доходу від продажу об'єктів нерухомості, неподільного об'єкта незавершеного будівництва майбутнього об'єкта нерухомості, подільного об'єкта незавершеного будівництва та від відступлення прав за договором купівлі-продажу неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, щодо якого сплачено частково ціну та зареєстровано обтяження речових прав на користь покупця, на суми дозволених витрат проводиться платником податку самостійно, а якщо стороною відповідного договору є юридична особа чи самозайнята особа, – такою особою.

При цьому, якщо платник податку скористався правом на зарахування витрат, він зобов'язаний задекларувати доходи від усіх операцій з продажу, міні чи іншого відчуження відповідних об'єктів, здійснених протягом звітного (податкового) року, в тому числі і у разі якщо стороною відповідного договору є юридична особа чи самозайнята особа.

Копії документів, що підтверджують зазначені витрати, надаються разом з податковою декларацією про майновий стан і доходи (далі – Декларація).

Пунктом 172.9 ст. 172 ПКУ визначено, що дохід від операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомості, що здійснюються фізичними особами – нерезидентами, оподатковується згідно із ст. 172 ПКУ в порядку, встановленому для резидентів, за ставкою, визначеною п. 167.1 ст. 167 ПКУ.

Враховуючи викладене, дохід від продажу фізичною особою нерухомого майна, отриманого у подарунок, що перебуває у власності менше трьох років, підлягає оподаткуванню на загальних підставах за ставками 5 відс. або 18 відс. (залежно від кількості проданих об'єктів протягом звітного (податкового) року) при отриманні доходу резидентом, та за ставкою 18 відс. при отриманні доходу нерезидентом.